

2.4.2.1. Zarządzający *lasami o średnich i dużych powierzchniach**: Zlecając prace leśne *Organizacja** szacuje wartość zamówienia na podstawie *najlepszych dostępnych informacji**, oraz:

- wymogów prawa pracy,
- wskaźnika inflacji,
- płacy minimalnej,
- średniej ceny paliw i materiałów eksploatacyjnych,
- kosztów użytkowania i amortyzacji sprzętu. (Adaptacja IGI 2.4.2)

Komentarz pod wskaźnikiem 2.4.2.1.: Przez *najlepsze dostępne informacje** rozumie się najbardziej aktualne wskaźniki dotyczące pracochłonności - w szczególności zawarte w katalogach pracochłonności opracowanych i zatwierdzonych przez *Organizację** a także w opracowaniach innych podmiotów prowadzących badania w tym obszarze np. instytucje państwowe odpowiedzialne za bezpieczeństwo pracy, uczelnie wyższe, instytuty naukowe, organizacje branżowe, a także informacje dotyczące pracochłonności i kosztów wynikające bezpośrednio z doświadczeń *Organizacji** w samodzielnej realizacji prac, np. pozyskanie maszynowe własnym sprzętem. (Projekt nr 3, Projekt Przejściowego Standardu Krajowego Gospodarki Leśnej FSC dla Polski)

Pytania:

- Czy zgadza się Pan/Pani z treścią niniejszego wskaźnika? Proszę uzasadnić swoją odpowiedź.
- Czy uważa Pan/Pani, że wymagania zawarte we wskaźniku są zgodne z polskim prawem? Jeśli nie, to z jakim aktem prawnym i którym jego elementem są niezgodne?
- Czy mają Państwo uwagi do listy najlepszych dostępnych informacji wymienionych w komentarzu? Czy jakichś przykładów brakuje?

2.4.2.2. Zarządzający *lasami o średnich i dużych powierzchniach**: Wybierając wykonawcę prac leśnych, *Organizacja** analizuje, zgodnie z możliwościami określonymi w przepisach prawa czy oferty nie zawierają rażąco niskiej ceny. *Organizacja** nie zleca wykonania prac leśnych za rażąco niską cenę. (Adaptacja IGI nr 2.4.2.)

Komentarz pod wskaźnikiem 2.4.2.2.: *Organizacja** bada w szczególności sposób wyliczenia ceny oferty w zakresie wynikającym z przepisów prawa pracy i przepisów o zabezpieczeniu społecznym, obowiązujących w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie. Za rażąco niską cenę uznaje się w szczególności taką cenę, która uniemożliwia należyte wykonanie zamówienia w świetle *najlepszych dostępnych informacji** oraz: wskaźnika inflacji, płacy minimalnej, średniej ceny paliwa, kosztów użytkowania i amortyzacji sprzętu. Przez *najlepsze dostępne informacje** rozumie się najbardziej aktualne wskaźniki dotyczące pracochłonności – w szczególności zawarte w katalogach pracochłonności opracowanych i zatwierdzonych przez *Organizację** a także w opracowaniach innych podmiotów prowadzących badania w tym obszarze np. instytucje państwowe odpowiedzialne za bezpieczeństwo pracy, uczelnie wyższe, instytuty naukowe, organizacje branżowe. (Projekt nr 3, Projekt Przejściowego Standardu Krajowego Gospodarki Leśnej FSC dla Polski)

Pytania:

- Czy zgadza się Pan/Pani z treścią niniejszego wskaźnika? Proszę uzasadnić swoją odpowiedź.
- Czy uważa Pan/Pani, że wymagania zawarte we wskaźniku są zgodne z polskim prawem? Jeśli nie, to z jakim aktem prawnym i którym jego elementem są niezgodne?
- Czy mają Państwo uwagi do listy najlepszych dostępnych informacji wymienionych w komentarzu? Czy jakiś przykładów brakuje?

6.3.2. Rębnia zupełna może przyjmować maksymalną powierzchnię do 4 ha, z zachowaniem minimum 5-letniego okresu nawrotu, a w uzasadnionych przypadkach wymuszonych harmonogramem cięć wynikającym z zapisów długoterminowych planów gospodarowania, 4-letniego. W zależności od warunków terenowych linia brzegowa zrębu może mieć przebieg zatokowy, falisty lub schodkowy. Ograniczenia wielkości zrębów nie obowiązują, jeżeli ustanowione plany ochrony elementów przyrody wymagają innych wartości lub w przypadku wystąpienia *katastrofy naturalnej**. Ograniczenie okresu nawrotu nie dotyczy upraw z odnowienia naturalnego. (Wskaźnik dodany) (Projekt nr 3, Projekt Przejściowego Standardu Krajowego Gospodarki Leśnej FSC dla Polski)

Pytania:

- Czy zgadza się Pan/Pani z treścią niniejszego wskaźnika? Proszę uzasadnić swoją odpowiedź.
- Czy uważa Pan/Pani, że wymagania zawarte we wskaźniku są zgodne z polskim prawem? Jeśli nie, to z jakim aktem prawnym i którym jego elementem są niezgodne?
- Czy zachowanie minimum 5-letniego okresu nawrotu może mieć wpływ na ład przestrzenny i czasowy ustalony w planach urządzenia lasu?
- Czy dopuszczenie możliwości stosowania opcjonalnie 4- lub 5-letniego okresu nawrotu w zależności od ładu przestrzennego, czasowego i potrzeb przyrodniczych jest dobrym rozwiązaniem?
- Czy należy umożliwić odstępstwa od wymogów ilościowych wskaźnika w przypadku katastrofy naturalnej?

6.3.3. Nie stosuje się cięć zupełnych w strefach ekotonowych (o szerokości co najmniej jednej wysokości drzewostanu) pomiędzy granicą lasu a innymi ekosystemami, także śródleśnymi. (Wskaźnik dodany)

Komentarz pod wskaźnikiem 6.3.3.: W wyjątkowych przypadkach dopuszcza się odstępstwa, gdy elementy przestrzenne rębni wymagają zastosowania cięć zupełnych. Odstępstwo jest udokumentowane. (Projekt nr 3, Projekt Przejściowego Standardu Krajowego Gospodarki Leśnej FSC dla Polski)

Pytania:

- Czy zgadza się Pan/Pani z treścią niniejszego wskaźnika? Proszę uzasadnić swoją odpowiedź.
- Czy uważa Pan/Pani, że wymagania zawarte we wskaźniku są zgodne z polskim prawem? Jeśli nie, to z jakim aktem prawnym i którym jego elementem są niezgodne?
- Czy „jedna wysokość drzewostanu” jest wartością optymalną dla zachowania wartości przyrodniczych?
- Czy dopuszczone „wyjątkowe przypadki” powinny być wyszczególnione w niniejszym wskaźniku? Jeśli tak, to prosimy o podanie przykładów takich wyjątków.

6.3.4. Na powierzchniach, na których prowadzone są działania gospodarcze zachowuje się obecność naturalnych elementów ekosystemu leśnego, w przypadku ich występowania w drzewostanie. Są to np. mrowiska, drzewa dziuplaste, gatunki drzew i krzewów lekkonasiennych i owocodajnych, np. jarzębina, iwa, osika, jałowiec, czereśnia, jabłoń, grusza. (Wskaźnik dodany)

Komentarz pod wskaźnikiem 6.3.4.: Przypadki, w których niemożliwe jest pozostawienie powyższych elementów są udokumentowane. (Projekt nr 3, Projekt Przejściowego Standardu Krajowego Gospodarki Leśnej FSC dla Polski)

Pytania:

- Czy zgadza się Pan/Pani z treścią niniejszego wskaźnika? Proszę uzasadnić swoją odpowiedź.
- Czy uważa Pan/Pani, że wymagania zawarte we wskaźniku są zgodne z polskim prawem? Jeśli nie, to z jakim aktem prawnym i którym jego elementem są niezgodne?
- Czy istnieje hipotetyczna możliwość, w której pozostawienie powyższych elementów mogłoby stanowić zagrożenie dla trwałości siedliska lub ekosystemu leśnego?
- „Zachowanie obecności naturalnych elementów ekosystemu” nie oznacza, że każdy taki element będzie pod ochroną. Dopuszczalne będzie ich usuwanie, ale nie całkowite eliminowanie. Czy istnieją przypadki o których mowa w komentarzu do tego wskaźnika? Czy taki komentarz jest potrzebny?

6.3.7. Zarządzający *lasami o dużych powierzchniach**: fragmenty drzewostanów, które uzyskały wiek rębności, o minimalnej powierzchni 5% każdego bloku drzewostanów rębnych (ostępu), przeznaczonych do wycięcia w pierwszym dziesięcioleciu i nie mniejsze niż 5 arów, pozostają nienaruszone do naturalnej śmierci i rozkładu drewna. (Wskaźnik dodany)

Komentarz pod wskaźnikiem 6.3.7.: Zapis wskaźnika 6.3.7. należy interpretować w sposób następujący:

- a) Wskaźnik 6.3.7. dotyczy rębni zupełnych i złożonych;
- b) Zapis: 5% każdego bloku drzewostanów rębnych (ostęp) oznacza, że nie musi to odnosić się do 5% każdej działki zrębowej, ale może to stanowić 5% w stosunku do sumy działek zrębowych rębni zupełnych i cięć uprzątających w rębniach złożonych zaplanowanych na dane dziesięciolecie w jednostce gospodarowania;
- c) W rębniach złożonych kępy starodrzewu wyznaczane są na etapie pierwszego cięcia w celu zróżnicowania pionowej struktury drzewostanu (podrost, podszyt, drugie piętro);
- d) Wskaźnik nie dotyczy wydzieleni o powierzchni mniejszej niż 1 ha, ponieważ trudne jest uzyskanie na takiej powierzchni minimalnej powierzchni biogrupy 5 arów;
- e) Na siedliskach przyrodniczych Natura 2000 (odpowiadających stanowi zachowania A i B) objętych użytkowaniem rębnym należy uwzględnić współczynnik redukcji pozyskania grubizny na poziomie 10% tak, aby na powierzchni pozrębowej pozostały kępy starodrzewu stanowiące 10% powierzchni manipulacyjnej;
- f) Jeżeli pozostawione fragmenty drzewostanów utworzą powierzchnię minimum 0,5 ha to takie powierzchnie mogą być wliczone na poczet obszarów ochronnych, o których mowa we wskaźniku 6.5.5. (Projekt nr 3, Projekt Przejściowego Standardu Krajowego Gospodarki Leśnej FSC dla Polski)

Pytania:

- Czy zgadza się Pan/Pani z treścią niniejszego wskaźnika? Proszę uzasadnić swoją odpowiedź.
- Czy uważa Pan/Pani, że wymagania zawarte we wskaźniku są zgodne z polskim prawem? Jeśli nie, to z jakim aktem prawnym i którym jego elementem są niezgodne?
- Jaki odsetek siedlisk przyrodniczych Natura 2000 stanowi stan zachowania A, a jaki B (na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym – w zależności od dostępnych Państwu danych)?
- Prosimy o podanie przykładów pozytywnego lub negatywnego oddziaływania pozostawianych fragmentów drzewostanu.

6.5.2. Zarządzający *lasami o dużych powierzchniach** wyznacza, zachowuje i zaznacza na mapach przykłady istniejących w krajobrazie *ekosystemów** (tzw. *powierzchnie referencyjne**, Representative Sample Areas). W pierwszej kolejności, jako *powierzchnie referencyjne** wyznaczane są powierzchnie w stanie naturalnym lub maksymalnie zbliżonym do naturalnego. Takie obszary, stosownie do ich planów są pozostawione bez ingerencji w stanie naturalnym, z wyjątkiem działań podyktowanych *nadrzędnymi wymogami bezpieczeństwa publicznego** (z pozostawieniem drewna na gruncie). (Adaptacja IGI nr 6.5.2.) (Projekt nr 3, Projekt Przejściowego Standardu Krajowego Gospodarki Leśnej FSC dla Polski)

Pytania:

- Czy zgadza się Pan/Pani z treścią niniejszego wskaźnika? Proszę uzasadnić swoją odpowiedź.
- Czy uważa Pan/Pani, że wymagania zawarte we wskaźniku są zgodne z polskim prawem? Jeśli nie, to z jakim aktem prawnym i którym jego elementem są niezgodne?
- Na jakich zasadach powinny być wyznaczane powierzchnie referencyjne?
- Czy wszystkie powierzchnie referencyjne powinny być zawsze pozostawione bez ingerencji człowieka?

6.5.4. *Powierzchnie referencyjne** w skali *Organizacji** obejmują nie mniej niż 5% powierzchni leśnej, a w skali *Jednostki Gospodarowania** nie mniej niż 3% powierzchni ogólnej, przy jednoczesnym proporcjonalnym reprezentowaniu wszystkich typów siedliskowych lasu. (Adaptacja IGI nr 6.5.4)

Komentarz do wskaźnika 6.5.4.: W pierwszej kolejności do *powierzchni referencyjnych** typowane są drzewostany, których wiek przekracza o dwie klasy wieku przyjęty wiek rębności gatunku panującego w I piętrze danego drzewostanu. W przypadku wystąpienia *katastrofy naturalnej** reżim ochronny w wyznaczonych *powierzchniach referencyjnych** może ulec złagodzeniu w celu niwelacji jej skutków lub przywrócenia funkcji *powierzchni referencyjnej**. Decyzja o złagodzeniu reżimu ochronnego jest udokumentowana. (Projekt nr 3, Projekt Przejściowego Standardu Krajowego Gospodarki Leśnej FSC dla Polski)

Pytania:

- Czy zgadza się Pan/Pani z treścią niniejszego wskaźnika? Proszę uzasadnić swoją odpowiedź.
- Czy uważa Pan/Pani, że wymagania zawarte we wskaźniku są zgodne z polskim prawem? Jeśli nie, to z jakim aktem prawnym i którym jego elementem są niezgodne?
- Czy wskaźnik 6.5.4 powinien być uszczegółowiony zapisem określającym minimalny procent powierzchni (np. powierzchni *Organizacji* lub *Jednostki Gospodarowania*, itp.) obejmujący powierzchnie referencyjne, tak jak to zaproponowano?
- Czy treść komentarza jest pomocna w wyznaczaniu powierzchni referencyjnych?

6.5.5. *Powierzchnie referencyjne** w połączeniu z innymi komponentami *sieci obszarów ochronnych** obejmują co najmniej 10% obszaru *Jednostki Gospodarowania**. W skład *sieci obszarów ochronnych**, oprócz *powierzchni referencyjnych** mogą wchodzić te części *Jednostki Gospodarowania**, dla których *ochrona** jest głównym i w pewnych warunkach wyłącznym celem, w tym:

- rezerwy przyrody,
- miejsca realizacji działań ochronnych, koniecznych dla przedmiotów ochrony, wynikające z PZO Natura 2000 lub innych planów ochrony,
- strefy wzdłuż *zbiorników wodnych** pozostawione bez użytkowania,
- użytki ekologiczne,
- powierzchniowe pomniki przyrody,
- fragmenty starodrzewu o minimalnej powierzchni 0,5 ha pozostawione zgodnie ze wskaźnikiem 6.3.7,
- *obszary o szczególnych wartościach ochronnych** HCV, które w strategiach zarządzania zostały wyłączone z gospodarowania. (Adaptacja IGI nr 6.5.5.) (Projekt nr 3, Projekt Przejściowego Standardu Krajowego Gospodarki Leśnej FSC dla Polski)

Pytania:

- Czy zgadza się Pan/Pani z treścią niniejszego wskaźnika? Proszę uzasadnić swoją odpowiedź.
- Czy uważa Pan/Pani, że wymagania zawarte we wskaźniku są zgodne z polskim prawem? Jeśli nie, to z jakim aktem prawnym i którym jego elementem są niezgodne?
- Czy przytoczona lista „innych komponentów sieci obszarów ochronnych” powinna być zamknięta?
- Czy zaproponowałbyś zmianę listy „innych komponentów sieci obszarów ochronnych” zawartą we wskaźniku 6.5.5.? Jeśli tak to jakie elementy powinny zostać z niej usunięte, a jakie dodane i dlaczego?

6.7.1. Wdrażane są *środki ochronne** w celu ochrony *zbiorników wodnych** (w tym cieków), *stref przybrzeżnych** i ich *łączności**, w tym jakości i ilości wody, a w szczególności:

- w odległości (mierzonej „po gruncie”) nie mniejszej niż jedna wysokość drzewostanu od brzegu *zbiorników wodnych** (w tym cieków) nie prowadzi się cięć zupełnych, a w innych cięciach pozostawia się drzewa zapewniające ocienienie i dostawę rumoszu drzewnego;
- nie prowadzi się zrywki korytami potoków;
- przy lokalizacji, budowie i utrzymaniu dróg oszczędza się strefy brzegowe *zbiorników wodnych** (w tym cieków);
- przy przekraczaniu *zbiorników wodnych** (w tym cieków) przez drogi zapewnia się zachowanie ciągłości ekologicznej cieków;
- minimalizuje się powstawanie antropogenicznego zamulenia (zmętnienia) *zbiorników wodnych** (w tym cieków). (Adaptacja IGI nr 6.7.1.) (Projekt nr 3, Projekt Przejściowego Standardu Krajowego Gospodarki Leśnej FSC dla Polski)

Pytania:

- Czy zgadza się Pan/Pani z treścią niniejszego wskaźnika? Proszę uzasadnić swoją odpowiedź.
- Czy uważa Pan/Pani, że wymagania zawarte we wskaźniku są zgodne z polskim prawem? Jeśli nie, to z jakim aktem prawnym i którym jego elementem są niezgodne?
- Czy odległość zawarta w pierwszym podpunkcie listy jest poprawna? Czy jednak powinna być określona stałą wartością liczbową, jeśli tak to jaką?
- Czy w wyjątkowych przypadkach wskaźnik 6.7.1. powinien umożliwiać odstępstwa i umożliwiać realizację cięć zupełnych?

10.5.3 Odstępuje się od użytkowania rębnego drzewostanów na siedlisku przyrodniczym 91E0 (łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe), 91F0 (łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe) oraz na siedliskach bagiennych (tj. Bb, BMb, LMb oraz OI w wariantcie 3.). (Wskaźnik dodany) (Projekt nr 3, Projekt Przejściowego Standardu Krajowego Gospodarki Leśnej FSC dla Polski)

Pytania:

- Czy zgadza się Pan/Pani z treścią niniejszego wskaźnika? Proszę uzasadnić swoją odpowiedź.
- Czy uważa Pan/Pani, że wymagania zawarte we wskaźniku są zgodne z polskim prawem? Jeśli nie, to z jakim aktem prawnym i którym jego elementem są niezgodne?
- Czy wymienione siedliska powinny pozostać bez ingerencji człowieka i czy jest to dla nich najkorzystniejsza opcja?
- Jakie zabiegi ochronne mogą być wymagane na tego typu siedliskach?
- Czy wskaźnik 10.5.3. powinien umożliwiać realizację cięć rębnych na tych siedliskach w celu dostosowania składu gatunkowego do siedliska?

10.11.3. Praktyki pozyskiwania zapewniają pozostawienie wystarczającej ilości martwej i rozkładającej się biomasy oraz zachowanie struktury *lasu**, w celu *ochrony wartości przyrodniczych**. Występujące na zrębach zupełnych martwe drewno w dowolnej postaci (leżanina, drewno martwe stojące, wykroty, złomy itp.) pozostawia się w ilości co najmniej: 5 drzew/ha, o minimalnej grubości równej przeciętnej średnicy użytkowanego drzewostanu. (Adaptacja IGI nr 10.11.3)

Komentarz do wskaźnika 10.11.3.: W przypadku niewystępowania drewna martwego dopuszcza się, po udokumentowanym uzasadnieniu, odstępstwo od ilościowego wymogu wskaźnika. (Projekt nr 3, Projekt Przejściowego Standardu Krajowego Gospodarki Leśnej FSC dla Polski)

Pytania:

- Czy zgadza się Pan/Pani z treścią niniejszego wskaźnika? Proszę uzasadnić swoją odpowiedź.
- Czy uważa Pan/Pani, że wymagania zawarte we wskaźniku są zgodne z polskim prawem? Jeśli nie, to z jakim aktem prawnym i którym jego elementem są niezgodne?
- Czy we wskaźniku powinno promować się pozostawienie drewna martwego w formie pojedynczych drzew czy raczej w zgrupowaniu?